Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Lausunto

11.02.2021

MIG-212555
00.03.00
MIGDno-2021-248

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Maahanmuuttoviraston lisälausunto liittyen hallituksen esitykseen 252/2020 vp

Maahanmuuttoviraston käsityksen mukaan hallituksen esityksen perusteluissa ei riittävästi huomioida sitä, että kausityöhön oikeuttava lupa voi olla myös viisumi.

Kausityöhön oikeuttavalla luvalla tarkoitetaan kausityölaissa kausityötä varten myönnettävää viisumia, todistusta ja oleskelulupaa. Kausityölain 10 § 2 momentin mukaan, jos kausityöntekijä tarvitsee viisumin tullakseen Suomeen, kausityöhön oikeuttavan luvan enintään 90 päivää kestävään kausityöhön myöntää Suomen edustusto. Muut mainitut myöntää Maahanmuuttovirasto.

Hallituksen esityksessä ehdotettujen säännösten sanamuoto ja kausityölain systematiikka huomioiden ehdotetut säännökset soveltuvat Maahanmuuttoviraston myöntämien oleskelulupien ja todistusten lisäksi myös Suomen edustuston myöntämiin kausityöviisumeihin. Näin ollen ehdotetun 8 §:n mukainen useaa työntekijää koskeva selvitys saatetaan toimittaa myös edustustolle, 17 a §:n mukainen työnantajan lisääminen lupaan saattaa koskea myös edustuston myöntämän kausityöviisumin haltijaa ja 18 §:n mukainen maahanpaluun helpottaminen saattaa koskea myös työntekijää, jolla on ollut ja/tai jolle ollaan myöntämässä kausityöviisumi.

Minkään edellä mainitun säännöksen perusteluja ei kuitenkaan ole kirjoitettu niin, että niissä huomioitaisiin toimivaltaisina viranomaisina sekä Maahanmuuttovirasto että Suomen edustustot.

Ehdotetun 8 §:n perusteluissa asiaa katsotaan ainoastaan siitä näkökulmasta, että useaa työntekijää koskeva tieto toimitetaan Maahanmuuttovirastolle. Perusteluissa todetaan muun muassa näin: *"Työnantajan tai kausityöntekijän etuna ei ole, että Maahanmuuttovirasto ruuhkautuisi eri kanavien kautta ja eri aikaisesti tulevista työnantajan ilmoituksista. Tästä syystä edellytettäisiin, että useaa kausityöntekijää koskevat tiedot voitaisiin antaa vain samanaikaisesti, samanlaiseen työhön ja samoin työehdoin tulevista kausityöntekijöistä. Lisäksi tiedot tulisi antaa sähköisen asioinnin palvelun kautta. Edellä mainitulla tavalla annetut, useaa kausityöntekijää koskevat tiedot Maahanmuuttovirastolla on edellytykset käsitellä nopeutetusti."*

Ehdotetun 17 a §:n perusteluissa ei huomioida sitä, että uusi työnantaja saatetaan lisätä kausityöviisumiin, jonka on käsitellyt ja myöntänyt edustusto viisumitietojärjestelmässä. Hallituksen esityksessä tulisi huomioida se, miten tämä voi vaikuttaa esimerkiksi todistuksen antamisessa tarvittavien tietojen

www.migri.fi

PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720

PB 10
00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720

PO Box 10
FI-00086 Maahanmuuttovirasto
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

saatavuuteen sekä todistuspyyntöjen käsittelyn sujuvuuteen. Ehdotetun säännöksen mukainen tilanne eroaa merkittävästi aiemmasta, jossa hakijan on aina täytynyt tehdä kokonaan uusi hakemus kaikkine tietoineen.

Ehdotetun 18 §:n perusteluissa huomioidaan ainoastaan tilanteet, joissa kausityöntekijän aiemman luvan on myöntänyt Maahanmuuttovirasto, ja joissa myös uuden luvan myöntää Maahanmuuttovirasto. Perusteluissa todetaan muun muassa näin: *"Maahanmuuttovirasto on siten aiempana vuotena selvittänyt kyseisen työnantajan edellytykset ja kyseisen työnteon olosuhteet. Kyse olisi hakijan omasta ilmoituksesta, johon liittyy työnantajan vakuutus. Maahanmuuttovirasto ei siten tutkisi 6 §:n 1 momentin mukaisia selvityksiä hakemusvaiheessa."* Voi kuitenkin olla, että aiemman luvan on myöntänyt edustusto viisumitietojärjestelmässä, kun uusinta lupaa harkitsee Maahanmuuttovirasto tai päinvastoin. Tämä olisi syytä huomioida hallituksen esityksessä esimerkiksi siitä näkökulmasta, miten se voi vaikuttaa käsittelyn sujuvuuteen, koska nyt ehdotetut helpotukset ovat käytännössä selvästi merkittävämmät kuin voimassa olevan lain mukaiset. Maahanmuuttoviraston arvion mukaan esimerkiksi se, että tietoja täytyy etsiä viisumitietojärjestelmästä UMAn sijasta tai sen lisäksi, voi hidastaa ja hankaloittaa asioiden käsittelyä virastossa.

Edellä kuvatut huomiot koskevat hallituksen esityksen perusteluja ja ehdotettujen säännösten sanamuodon perusteella ei liene merkittävää epäselvyyttä siitä, soveltuvatko ne myös edustuston myöntämiin kausityöviisumeihin. Jos lain soveltuminen viisumeihin on tarkoituksena, sen tulisi kuitenkin selvemmin käydä ilmi myös hallituksen esityksen perusteluista. Nyt ne viittaavat osin jopa päinvastaiseen. Samoin perusteluista tulisi käydä ilmi se, miten edellä mainituissa tilanteissa saattaa käytännössä vaikuttaa se, että kyse voi olla kausityöviisumista eikä kausityötodistuksesta tai kausityöoleskeluluvasta.

Ylijohtaja Jari Kähkönen

Erityisasiantuntija Pekka Lindroos

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 11.02.2021 klo 12:15. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan hallintovaliokunta

Tiedoksi Lupa- ja kansalaisuusyksikön johtaja, oikeus- ja maatietoyksikön johtaja, tietohallintojohtaja, digijohtaja, työ ja opiskelu -vastuualueen johtaja, oikeuspäälliköt